

ДОРА МАКАВЕЕВА
ПРИКАЗКА ЗА КВАДРАТНОТО
НЕРАВЕНСТВО $AX^2+BX+C>0$

chitanka.info

Историята, която ще ви разкажа, е съвсем невероятна. Героят ѝ е колкото страшен, толкова и нереален. Но последиците от нея са най-вероятното и най-реалното нещо, което би могло да се случи. Това е историята на едно квадратно неравенство. То беше щастливо. Бих казала: безкрайно щастливо. Когато край теб гъмжи от равенства и цялото човечество е обхванато от треска за изравняване, повече от чудо е да си неравенство и да си щастливо.

На него му провървя от самото раждане, т.е. от мига, в който се появи върху белия лист. Беше около полунощ — време потайно, изпълнено с митични създания. И може би затова „новороденото“ не чака дълго. Още преди да изстине нощната лампа, в кабинета на доцент Батаклиев връхлетяха трите орисници. Те почти не се различаваха от младите момичета-оператори в изчислителния център, където доцентът прекарваше по една трета от денонощието пет пъти седмично. Едните обработваха перфокарти, другите — съдби. Орисниците събраха глави под белия лист и с любопитство се вгледаха в него.

— На високо бюро се е излюпило — каза Първата, като оправяше плисетата на сивата си пола.

— Височината е непостоянна величина. Зависи откъде ще погледнеш. Ако гледаме от тавана... — засмя се Втората и сребърните ѝ гривни весело звъннаха.

— Работа ни чака, сестрици — обади се Третата, която беше най-млада. Тя хвана другите две за ръце и като се въртяха в кръг, запяха. „Да бъде, да бъде, да бъде!“ извиваше песента им.

— Да бъде с положителен коефициент пред неизвестното от втора степен! — ориса Първата. „Както е речено, така да бъде!“ — припяха другите.

— Е, щом вече си имаш нещо положително, нека дкскриминантата ти да бъде отрицателна! — додаде Втората и останалите две пак припяха.

— Ох, сестрици, какво направихте? Та то ще има за решения всички числа. А да имаш всичко — това е нещастие — просълзи се Третата, защото най-младите най-искрено приемат чуждата болка. След това извади от джоба на бежовите си джинси кърпичка и старателно изчисти появилите се черни петна — резултат от некачествен грим.

— Ако устоиш на порока на имането, бъди щастливо! Не издържиш ли — нека в един миг изгубиш всичко! — ориса тя и хубавите ѝ зелени очи се засмяха. „Както е речено, така да бъде!“ — припяха трите сестри, завъртяха се и оставиха в кабинета на доцент Батаклиев приятния дъх на пролет, на зеленина на очакване...

На квадратното неравенство не му беше необходимо много време, за да осъзнае безкрайността на това, което притежава. То започна да се издига нагоре, по-нагоре и още по-нагоре, като постепенно олекваше. То избра най-тежките „плюсове“ и „минуси“ и си построи една разкошна вила върху реалната ос. Числата, от които взе знаците, вече не влизаха в кръга на приятелите, защото не можеха да разберат, че приятелството изисква жертви. Но неравенството не се тревожеше. И това беше първата степен на олекване.

Любовта му започна с една трицифрена красавица. Но цифрите ѝ бяха само три и колкото и да бяха хубави, много скоро омръзнаха на неравенството. После то дълго се лута между две братовчедки, които се различаваха само по знаците си. Напразно търсеше това, което липсваше в едната и другата. Така попадна на солидна възрастна дама. То изчисти любовта от музика, красота и вълнения, превърна я просто в навик и олекна още повече.

Освен деветте си прелестни цифри солидната дама му даде и разкошната си кола — последен модел „абсолютна стойност“. Сега то безпрепятствено сменяше двете посоки на числовата ос, като летеше с невероятна скорост от ляво на дясно и от дясно на ляво. Дамата успя да убеди своя също така солиден съпруг и неравенството замина на специализация в една имагинерна област. Това беше третата, последна степен на олекване.

Но един ден, когато оправяше вратовръзката си пред огромното стенно огледало, квадратният тричлен чу неодобрителното пъшкане на старата, отдавна побеляла нула.

— Какво не ви харесва? — рязко се обърна той към нея — Струва ми се, че съм достатъчно мъжествен и красив. Та нали затова всички числа се лепят за мен?

— Външността не винаги отговаря на съдържанието. А струва ми се, че тук за сметка на едното другото съвсем се опразня — въздъхна огорчено нулата.

— Какво разбирате вие? Времето ви отдавна е минало и завистта се гърчи в душата ви, когато гледате тези млади момичета. А те съвсем не ме намират за празен.

— Времето ми наистина мина. Може би затова не искам да стоя повече от дясната ти страна и спокойно да гледам всичко, което става. Искам да си отида — проплака старицата.

— Не зная досега това да се е случвало с някое неравенство. И струва ми се, че искате или не, ще трябва да умрете заедно с мен, защото...

Квадратният тричлен не довърши, тъй като в този миг се разнесе ужасен пукот. Скърцаше знакът за неравенство. Възмутен от чутото, той просто се обърна. И стана чудо. Неравенството получи отрицателен знак пред неизвестното от втора степен, което значеше, че нито едно число няма да бъде повече негово решение.

Така го беше орисала Третата — най-младата орисница. Неиздържало на имането, неравенството беше осъдено на вечна самота.

Публикувано във вестник „Орбита“, брой 36/1982 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.